WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Przedmiot: Zajęcia praktyczno – techniczne (klasa 4) | Podręcznik: „Jak to zrobić?” | Zgodne z podstawą programową

Metody sprawdzania osiągnięć

Ocena osiągnięć jest integralną częścią całego procesu nauczania. Najpełniejszy obraz wyników ucznia można uzyskać wówczas, gdy ocenianie będzie systematyczne i oparte na różnorodnych sposobach weryfikowania wiedzy oraz umiejętności. W nauczaniu techniki ocenie mogą podlegać następujące formy pracy:

- test,
- sprawdzian,
- zadanie praktyczne,
- zadanie domowe,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedź ustna,
- praca pozalekcyjna (np. konkurs, projekt).

W ocenianiu szkolnym dąży się do spełnienia wymogów obiektywności poprzez jasność kryteriów i procedur oceny. Należy informować uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, a także o sposobie sprawdzania osiągnięć młodych ludzi. Jawna i dobrze uzasadniona ocena jest bowiem dla ucznia źródłem informacji wspierających jego rozwój i może być zachętą do podejmowania działań technicznych.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z ZAJĘĆ TECHNICZNYCH DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB ROZWOJOWYCH I EDUKACYJNYCH UCZNIÓW
W przedmiocie technika podczas dokonywania oceny należy zwracać uwagę na (biorąc pod uwagę indywidualne uzdolnienia, jego operatywność, sprawność intelektualną ucznia oraz jego praktyczne działanie):

- wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tego przedmiotu;
- celowość, dokładność i staranność wykonywanego zadania;
- przestrzeganie zasad dobrej organizacji pracy;
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych;
- rozumienie zjawisk technicznych;

- umiejętność wyciągania wniosków;
- czytanie ze zrozumieniem wszelkiego rodzaju instrukcji;
- umiejętność pracy w grupie;
- obowiązkowość i systematyczność;
- w przypadku zajęć technicznych trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych;
- istotne są też: pomysłowość konstrukcyjna, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa;
- ocena powinna również odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę

Rozdział I. Zaczynam przygodę z techniką

Obejmuje zasady pracy w pracowni technicznej, znajomość narzędzi, zasady BHP, planowanie projektowe oraz udzielanie pierwszej pomocy i ewakuację.

1.1 Rola techniki, narzędzia i BHP w pracowni

Ocena	Wymagania edukacyjne (Osiągnięcia ucznia)
Dopuszczająca (2)	Wymienia z pomocą nauczyciela podstawowe urządzenia techniczne w domu oraz podstawowe narzędzia (np. młotek, nożyczki, linijka). Wskazuje z pomocą zasady z regulaminu pracowni.
Dostateczna (3)	Samodzielnie rozpoznaje i nazywa typowe narzędzia ręczne oraz klasyfikuje je ze względu na przeznaczenie (do cięcia, pomiaru, łączenia). Wyjaśnia znaczenie regulaminu pracowni i utrzymania porządku.
Dobra (4)	Prawidłowo dobiera narzędzia do obróbki materiałów (papier, drewno) i posługuje się nimi bezpiecznie. Wymienia 3-4 zawody techniczne i charakteryzuje je.
Bardzo dobra (5)	Precyzyjnie dobiera i uzasadnia wybór narzędzi specjalistycznych oraz wykonuje ich konserwację. Uzasadnia wpływ porządku na efektywność i bezpieczeństwo pracy.
Celująca (6)	Instruuje rówieśników w zakresie bezpiecznego doboru i obsługi narzędzi. Wykazuje się wiedzą wykraczającą poza program i pomaga innym w rozwiązywaniu problemów technicznych.

1.2 Działanie projektowe (Pomyśl – Zaprojektuj – Wykonaj)

Ocena	Wymagania edukacyjne (Osiągnięcia ucznia)
Dopuszczająca (2)	Podejmuje próbę wykonania prostego planu pracy przy wsparciu nauczyciela. Wykonuje proste czynności pod kierunkiem.

Dostateczna (3)	Wykonuje pracę wdług instrukcji, zachowując podstawowe etapy działania. Dba o porządek na stanowisku i estetykę wykonania.
Dobra (4)	Planuje kolejność etapów pracy przed przystąpieniem do działań. Przygotowuje czytelny plan z opisem i sprawnie realizuje zamierzony wytwór.
Bardzo dobra (5)	Opracowuje przemyślany plan z rysunkiem technicznym/schematem oraz listą materiałów i narzędzi. Samodzielnie rozwiązuje trudności w trakcie realizacji.
Celująca (6)	Projektuje nowatorski, autorski model techniczny z przewidzeniem ewentualnych trudności. Przeprowadza analizę kosztów i optymalizację wykonania.

1.3 Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc

Ocena	Wymagania edukacyjne (Osiągnięcia ucznia)
Dopuszczająca (2)	Wskazuje numery alarmowe (112, 999), rozpoznaje podstawowe znaki ewakuacyjne (wyjście ewakuacyjne) i wskazuje miejsce apteczki przy pomocy nauczyciela.
Dostateczna (3)	Prawidłowo wzywa pomoc telefonicznie (podając co, gdzie i ilu poszkodowanych). Sprawdza przytomność poszkodowanego i wymienia wyposażenie apteczki.
Dobra (4)	Przyporządkowuje znaki bezpieczeństwa do grup (ewakuacyjne, ppoż., informacyjne) i wskazuje drogę ewakuacji. Opowiada i demonstruje sposób opatrywania drobnych skaleczeń z użyciem rękawiczek.
Bardzo dobra (5)	Analizuje plan ewakuacji szkoły i wyznacza alternatywną drogę wyjścia. Wyjaśnia zasady postępowania przy oparzeniach, krwotokach z nosa i stłuczeniach.
Celująca (6)	Wyjaśnia zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej (RKO) dostosowane do wieku i potrafi przeprowadzić pokaz/instruktaż pierwszej pomocy dla klasy.

Rozdział II. Znam zasady bezpieczeństwa na drodze

Obejmuje znajomość oznakowania drogowego, elementów budowy drogi, zasad poruszania się pieszych oraz interpretację sygnałów i postaw policjanta.

2.1 Znaki i sygnały drogowe

Ocena	Wymagania edukacyjne (Osiągnięcia ucznia)
Dopuszczająca (2)	Rozróżnia podstawowe kształty i kolory znaków drogowych z pomocą nauczyciela. Wskazuje sygnalizator świetlny i wyjaśnia znaczenie kolorów.
Dostateczna (3)	Dzieli znaki na pionowe i poziome oraz wymienia 4 główne grupy znaków pionowych. Stosuje podstawową hierarchię: światła są ważniejsze niż znaki.
Dobra (4)	Interpretuje znaczenie wybranych znaków z każdej grupy. Wyjaśnia zachowanie, gdy ruchem kieruje policjant (postawa przodem/tyłem oraz bokiem). Stosuje pełną hierarchię ważności.

Bardzo dobra (5)	Klasyfikuje rzadziej spotykane znaki oraz tabliczki do znaków. Bezbłędnie interpretuje wszystkie postawy policjanta kierującego ruchem w sytuacjach praktycznych.
Celująca (6)	Tworzy autorskie materiały edukacyjne z zakresu oznakowania drogowego (np. quiz lub zestaw sytuacji) i bezbłędnie rozstrzyga skomplikowane układy drogowe.

2.2 Budowa drogi i zasady poruszania się pieszego

Ocena	Wymagania edukacyjne (Osiągnięcia ucznia)
Dopuszczająca (2)	Wskazuje elementy drogi (chodnik, jezdnia, przejście). Zna zasadę ruchu prawostronnego i wymóg noszenia odblasków poza terenem zabudowanym.
Dostateczna (3)	Opisuje zasady poruszania się pieszego po drodze w terenie zabudowanym i poza nim. Wyjaśnia zasady bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię i rolę odblasków po zmroku.
Dobra (4)	Wyjaśnia zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania. Identyfikuje zachowania niedozwolone (używanie telefonu, wbieganie na jezdnię) i opisuje ich skutki.
Bardzo dobra (5)	Analizuje zagrożenia dla pieszych w trudnych warunkach drogowych. Opracowuje schemat/mapkę bezpiecznej drogi do szkoły z identyfikacją miejsc niebezpiecznych.
Celująca (6)	Wskazuje niebezpieczne miejsca w okolicy szkoły i proponuje usprawnienia organizacji ruchu. Przeprowadza zajęcia profilaktyczne dla młodszych uczniów.

Rozdział III. Jeżdżę rowerem i hulajnogą

Obejmuje budowę i utrzymanie roweru, przepisy dotyczące rowerzystów, hulajnóg elektrycznych i UTO, manewry na drodze oraz pierwszeństwo przejazdu.

3.1 Budowa, wyposażenie i konserwacja roweru

Ocena	Wymagania edukacyjne (Osiągnięcia ucznia)
Dopuszczająca (2)	Wskazuje główne elementy roweru (rama, koła, kierownica) i wymienia kask jako element ochrony z pomocą nauczyciela.
Dostateczna (3)	Przyporządkowuje części roweru do głównych układów. Wymienia obowiązkowe wyposażenie roweru i sprawdza ciśnienie w oponach przed jazdą.
Dobra (4)	Wyjaśnia wpływ stanu technicznego układów na bezpieczeństwo jazdy. Identyfikuje proste usterki (spuszczone powietrze, luzy) i opisuje sposób ich usunięcia.
Bardzo dobra (5)	Samodzielnie przeprowadza pełny przegląd techniczny roweru przed jazdą (hamulce, oświetlenie, napęd) oraz wykonuje podstawowe regulacje i konserwację.
Celująca (6)	Diagnozuje i usuwa usterki techniczne w rowerze, proponuje plan regularnej konserwacji i opracowuje kartę przeglądu technicznego.

3.2 Manewry drogowe i pierwszeństwo przejazdu

Ocena	Wymagania edukacyjne (Osiągnięcia ucznia)
Dopuszczająca (2)	Sygnalizuje zamiar zmiany kierunku jazdy na polecenie. Wskazuje pierwszeństwo w prostej sytuacji drogowej z pomocą nauczyciela.
Dostateczna (3)	Opisuje i demonstruje zasady wykonywania manewrów omijania, wymijania i skrętu. Ustala pierwszeństwo na skrzyżowaniu równorzędnym i z sygnalizacją.
Dobra (4)	Opisuje prawidłową kolejność czynności przy skręcie w lewo (rozglądanie, sygnalizacja, dojechanie do środka). Ustala pierwszeństwo na skrzyżowaniu z drogą z pierwszeństwem i na rondzie.
Bardzo dobra (5)	Rozwiązuje i szczegółowo uzasadnia sytuacje drogowe na skrzyżowaniach z łamanym pierwszeństwem. Ocenia ryzyko błędnego wykonania manewru.
Celująca (6)	Bezbłędnie rozwiązuje sytuacje na skrzyżowaniach każdego typu oraz opracowuje autorski zestaw zadań sytuacyjnych dla rówieśników.

3.3 Przepisy dotyczące mikromobilności (Hulajnogi i UTO)

Ocena	Wymagania edukacyjne (Osiągnięcia ucznia)
Dopuszczająca (2)	Rozumie podstawowy wymóg posiadania karty rowerowej do kierowania rowerem i hulajnogą elektryczną przez osobę małoletnią.
Dostateczna (3)	Wymienia zasady poruszania się hulajnogą elektryczną (korzystanie z drogi dla rowerów, ewentualnie chodnika z prędkością pieszego).
Dobra (4)	Porównuje prawa i obowiązki kierującego rowerem, hulajnogą elektryczną oraz pieszego. Wskazuje zachowania zabronione.
Bardzo dobra (5)	Analizuje zagrożenia wynikające z nieprawidłowej jazdy na urządzeniach mikromobilności i proponuje zasady bezpiecznego korzystania.
Celująca (6)	Opracowuje szkolny regulamin lub poradnik bezpiecznego korzystania z hulajnóg i urządzeń UTO.

Rozdział IV. Działania wytwórcze i doświadczenia edukacyjne

Obejmuje zadania praktyczne i projektowe realizowane podczas lekcji techniki w klasie 4.

4.1 Wytwory techniczne (Stojak na telefon, Album, Kokarda, Odblaski)

Ocena	Wymagania edukacyjne (Osiągnięcia ucznia)
Dopuszczająca (2)	Wykonuje proste czynności trasowania i wycinania materiałów papierowych/tekturowych pod stałym kierunkiem nauczyciela.
Dostateczna (3)	Przenosi wymiary na materiał, łączy elementy odpowiednimi klejami/łącznikami i wykonuje wytwór zgodny z instrukcją.

Dobra (4)	Precyzyjnie trasuje i wycina elementy, starannie łączy materiały i stosuje materiały z recyklingu z uzasadnieniem wyboru.
Bardzo dobra (5)	Opracowuje autorski wariant wytworu (modyfikacja kształtu, zdobienia), rozwiązuje problemy konstrukcyjne i ocenia estetykę oraz funkcjonalność.
Celująca (6)	Wykonuje wytwór o wysokim stopniu skomplikowania technicznego, analizuje koszty materiałowe i prezentuje projekt na forum klasy.

4.2 Makieta skrzyżowania i gra planszowa

Ocena	Wymagania edukacyjne (Osiągnięcia ucznia)
Dopuszczająca (2)	Uczestniczy w pracach grupy, wykonując proste powierzone elementy z pomocą rówieśników lub nauczyciela.
Dostateczna (3)	Samodzielnie wykonuje przydzielone elementy makiety/gry, dba o porządek na stanowisku i współpracuje w zespole.
Dobra (4)	Aktywnie uczestniczy w planowaniu pracy zespołu, proponuje rozwiązania estetyczne i dba o prawidłowe odtworzenie oznakowania drogowego.
Bardzo dobra (5)	Pełni rolę lidera lub koordynatora projektu grupowego, łączy wiedzę teoretyczną z praktycznym wykonaniem makiety/gry.
Celująca (6)	Kieruje zespołem projektowym, opracowuje nowatorskie mechaniki gry/makiety i przeprowadza zajęcia testowe/prezentację dla klasy.

Warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych

Uczeń lub jego rodzice mają prawo złożyć pisemny wniosek do nauczyciela przedmiotu lub wychowawcy o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, po otrzymaniu informacji

o przewidywanej ocenie, nie później jednak niż na 6 dni roboczych przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej. Nauczyciel przedmiotu umożliwia uczniowi spełnienie wymagań na wnioskowaną ocenę poprzez przeprowadzenie sprawdzianu wiedzy i umiejętności (w formie pisemnej lub ustnej) obejmującego zakres wymagań na tę ocenę.